München, 21. Mai 1981

Die Grundlagen jüd. Existenz

I. Definition: Was ist Jude?!

II. Gottesbegriff und Erwählungsbegriff im AT.

1.) Gott der Väter ⇒ Dt Jesaja

⇒ Deus verus (Ex 1; Gn 11)

⇒ Entmythologisierung der religio pagana

Negative Reaktion: Esther etc.

2.) אמת:

a.) Gn 2, 3 (J): ...

b.) Gn 22, 18 (E):

Ex 19, 6 (E):

Bund der Gegenseitigkeit

c.) Dt 26, 17 – 19 .....

⟶ Folgen: Bund aufkündbar

o(.) p Jes 1,1ff Cyr: 53
~20
Jes 9,4
Jes 17,1-14

e) Strafe — Heil // prophet. geschichtl. Geschichte
Jes 44,28 — 45,4
Kyros JHPr.ca.

Jes 43,18:
אל תזכרו ראשנות וקדמניות
אל תבינו
הנני עשה חדשה עתה תצמח הלוא תדעוה

f.) Folge für geschichtstheologisch
Vergl. — Gegenwart — Zukunft.

III. Lehre der Tora.

1.) Tora u. Weisheit // Tora: Weltschöpfungsgesetz
Sprüche 8 —> Targumim

2.) Hellenist. Judentum: Philo

3.) [illegible]

4.) Freiwillige Entscheidung oder Zwang

a.) Nehmiche bachodesch 5, 20 Ex 20,2

Exodus: Du sollst nicht morden Ex 27, 20

Samuel u. Mosch: Du sollst nicht kuren Ex 19, 36

Ismael: Du sollst nicht stehlen Ex 40, 15
(Josef u. Ismaeliten)

Israel. ישראל Ex 29, 7

b.) AT 2 b. Johannes der Täufer

c.) ויהי ערב ויהי בקר 2 Zeiten der Erwählung
Peschitta nehhrati ו
2. Hälfte 4 Jh!!!

A2 18a: Chanina ben Teradion
ישראל נאמני המקום

Überzeitlichkeit Israels stärker
als zeitliche Bedrängnis

Äußeres Zeichen der Erwählung
ist die Tora.

IV Erwählungsbegriff in Mittelalter

1) z. B. Jehuda Halevi Sprache / Kunst etc.
Maimonides: Welt der Offenbarung
etc.

2) Kabbala → אלהים יתפ

→ messian Entgleisung

V. aber: 1.) 1677 S.Z.
B.Sp.

markiert Beginn einer neuen Zeit
Juden verändern aktiv ihre Geschichte.

2.) Was mit B.Sp. begann
fand 1 Jh später sein Fortsetzung
mit. dt. dt. 1792 Dessau
1786 Berlin
H.H: Taufe Entrechtlichkeit in der europ. Kulturen

Beheimatung → Entheimatung

Mit Verlust der Tradition auch
Verlust der Bindung an die jüd. Geschichte
und damit auch Verlust der Zukunftshoffnung.

Beispiele dafür:

Herz Homberg, בחור ישיר, Wien 1816, 2 Bde, hg I, 78f.

שלא למקח יהיו לנו ציור מוזר
יעבדו ויתרוצצו כעלים בלי משכורת, כדעתך שלנו ישיר
אבותינו, ואובדן ירקם בין ידיהם, עד יהיו אשר אין להן
ירושלים ירושלים. ואולם יהיו יהודים בניך יסכן יקבל עצה יראו
ישרצול בדתם וישלח יראו לוחצים על קץ יהושפט ולוחצים
על ידם ידקוש נפש ירצון בניך על ויעלו אולי עצריך ויעבדו
אתם על בחוריהם.